

Bruselj, 12. marec 2022
(OR. fr)

6978/22

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0214(COD)

FISC 63
ECOFIN 201
ENV 190
UD 51
CLIMA 93

DOPIS

Pošiljatelj:	Odbor stalnih predstavnikov (2. del)
Prejemnik:	Svet
Zadeva:	Uredba o vzpostavitvi mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah <i>splošni pristop</i>

I. UVOD

1. Voditelji in voditeljice držav ali vlad držav članic Evropske unije so v sklepih Evropskega sveta z dne 10. in 11. decembra 2020¹ izrazili podporo najmanj 55-odstotnemu neto zmanjšanju emisij toplogrednih plinov v EU do leta 2030 v primerjavi z letom 1990 in Evropsko komisijo pozvali, naj predlaga mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah, s katerim bi na način, ki bi bil skladen s STO, zagotovili okoljsko celovitost politik EU in preprečili selitev virov CO₂.

¹ Dok. EUCO 22/20, točki 14 in 17.

2. Poleg tega je v členu 2 evropskih podnebnih pravil² določeno, da se emisije in odvzemi toplogrednih plinov po vsej Uniji, ki jih ureja pravo Unije, v Uniji uravnotežijo najpozneje do leta 2050, s čimer se do tega datuma neto emisije zmanjšajo na ničelno stopnjo, in da bo cilj Unije po tem doseganje negativnih emisij. Poleg tega je določeno, da ustrezne institucije Unije in države članice sprejmejo potrebne ukrepe na ravni Unije oziroma na nacionalni ravni, da se omogoči skupno doseganje tega cilja podnebne nevtralnosti, pri čemer se upošteva pomen spodbujanja tako pravičnosti in solidarnosti med državami članicami kot stroškovne učinkovitosti pri doseganju tega cilja.
3. Predlog Komisije za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah³ je bil objavljen 14. julija 2021 kot del svežnja „Pripravljeni na 55“. Ta sveženj je sestavljen iz sklopa predlogov ter zajema vrsto področij politike in gospodarskih sektorjev: podnebje, energijo in goriva, promet, stavbe, rabo zemljišč in gozdarstvo.
4. Glavni cilj predloga Komisije za uredbo o vzpostavitvi mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah (kot okoljskega ukrepa) je obravnavati tveganje selitve virov CO₂, ki je posledica nesimetričnih podnebnih politik držav, ki niso članice EU (kjer so politike za boj proti podnebnim spremembam manj ambiciozne od politik EU). Z omenjenim mehanizmom naj bi preprečili, da bi se prizadevanja Unije za zmanjšanje emisij izravnala, ker bi se emisije zunaj Unije povečale zaradi selitve proizvodnje v države, ki niso članice EU, ali povečanja uvoza ogljično intenzivnih proizvodov. Brez takšnega mehanizma utegne selitev virov CO₂ povzročiti globalno povečanje svetovnih emisij in ustvariti neenake konkurenčne pogoje za evropsko gospodarstvo.

² Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

³ Dok. ST 10871/21 + ADD 1–6; [2021/0214 (COD)].

5. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel 8. decembra 2021. Svoje mnenje bo kmalu dal tudi Evropski parlament. Evropski odbor regij še ni sprejel stališča.

II. TRENUTNO STANJE

6. Delo v zvezi s tem predlogom se je začelo leta 2021 v okviru *ad hoc* delovne skupine. Napredek je bil podrobno opisan v poročilu o napredku, ki ga je Svet ECOFIN potrdil decembra 2021⁴.
7. Francosko predsedstvo je od začetka leta 2022 organiziralo več sej *ad hoc* delovne skupine, da bi dosegli dogovor o splošnem pristopu.
8. Tehnične razprave so omogočile obravnavo vseh vprašanj v zvezi z besedilom uredbe o mehanizmu za ogljično prilagoditev na mejah in opredelitev kompromisnih predlogov, za katere se zdaj zdi, da so na splošno stabilizirani in podlaga za dogovor v Svetu.
9. Poleg tega so se v razpravah na ravni *ad hoc* delovne skupine pojavila nekatera pomembna vprašanja v zvezi z izvajanjem mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah, vendar ta spadajo v okvir drugih instrumentov. Ta vprašanja, ki bodo predvidoma obravnavana v prihodnjih mesecih, so navedena v prilogi k dopisu ST 6772/22, ki ga je Odbor stalnih predstavnikov obravnaval 9. marca.
10. Predsedstvo se je na seji Odbora stalnih predstavnikov 9. marca seznanilo s podporo kvalificirane večine držav članic in sklenilo, da bo besedilo posredovano Svetu, da bi ta sprejel splošni pristop.

⁴ Dok. ST 14574/21.

11. Da bi upoštevali stališča držav članic, je v besedilu osnutka uredbe o mehanizmu za ogljično prilagoditev na mejah v uvodno izjavo 52 o oceni, ki jo mora Komisija opraviti pred 1. januarjem 2026, vključeno sklicevanje na socialni učinek mehanizma ter učinek na konkurenčnost znotraj notranjega trga. Pri tem bo treba upoštevati tudi značilnosti in omejitve otokov.
12. Odbor stalnih predstavnikov je podprl tudi dopis ST 6772/22. Na zahtevo države članice je bilo v prilogi k temu dokumentu vključeno sklicevanje na vzporedno vzpostavitev zaveznitva držav, ki že imajo instrumente za oblikovanje cen ogljika ali druge primerljive instrumente („podnebni klub“), da bi spodbudili uvedbo ambicioznih podnebnih politik v vseh državah in utrli pot oblikovanju cen ogljika na svetovni ravni. Na zahtevo druge države članice je bilo upoštevano tudi, da je treba poiskati rešitve za odpravo škodljivih posledic uvedbe mehanizmu za ogljično prilagoditev na mejah za izvoz.
13. Odbor stalnih predstavnikov je potrdil, da mora delo v zvezi z elementi iz točke 1 priloge k dopisu ST 6772/22 dovolj napredovati, preden se lahko začnejo pogajanja z Evropskim parlamentom.
14. V kompromisu iz dokumenta ST 7044/22 in v prilogi k temu dopisu so upoštevane zadnje prilagoditve, ki so navedene zgoraj.

III. SKLEP

15. Svet naj:

- (a) na podlagi kompromisa iz dokumenta ST 7044/22 doseže dogovor o splošnem pristopu glede tega osnutka;
- (b) se seznani s prilogo, potem ko potrdi, da mora delo v zvezi z elementi iz točke 1 navedene priloge dovolj napredovati, preden se lahko začnejo pogajanja z Evropskim parlamentom.

Priloga

V zvezi s splošnim pristopom, pripravljenim na podlagi predloga uredbe o mehanizmu za ogljično prilagoditev na mejah, so bile izpostavljene naslednje točke.

1. Za izvajanje mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah sta pomembni naslednji vprašanji, ki sicer ne izhajata iz uredbe o mehanizmu za ogljično prilagoditev na mejah:
 - (a) stopnja povečanja obveznosti predaje kuponov mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah v skladu s členom 31 osnutka uredbe o mehanizmu za ogljično prilagoditev na mejah je pogojena s stopnjo odprave brezplačnih pravic, dodeljenih industrijskim sektorjem, ki jih zajema mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah, kot je določeno v direktivi o evropskem sistemu za trgovanje s pravicami do emisije;
 - (b) vprašanje omejevanja morebitne selitve virov CO₂, povezane z izvozom, zahteva ustrezne rešitve za zagotovitev ekonomske učinkovitosti, okoljske celovitosti in združljivosti s pravili STO.
2. Poleg tega je treba opozoriti, da je Komisija predložila predloge za lastna sredstva, ki med drugim temeljijo na prihodkih od prodaje kuponov mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah; ti predlogi se preučujejo, da bi v skladu z Medinstitucionalnim sporazumom z dne 16. decembra 2020 o njih razpravljali do 1. julija 2022.
3. Na koncu se ugotavlja, da vzpostavitev mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah zahteva razvoj dvostranskega, večstranskega in mednarodnega sodelovanja s tretjimi državami, med drugim z vzpostavitvijo zavezništva držav, ki že imajo instrumente za oblikovanje cen ogljika ali druge primerljive instrumente („podnebni klub“), da bi spodbudili ambiciozne podnebne politike v vseh državah in utrli pot oblikovanju cen ogljika na svetovni ravni.